ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ УЛЬЯНКОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ КАЙБИЦКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ УЛЬЯНКОВО АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **ПРОЕКТ** **КАРАР**

03.03.2022 ел Ульянково ав. № 3а

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлеге территориясендә киселә (юк ителә) торган яшел утыртмаларның һәм компенсация яшелләндерү бәясен исәпләү методикасын раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Ульянково авыл җирлеге Башкарма комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлеге территориясендә киселә торган яшел утыртмаларның һәм компенсация яшелләндерү хакын исәпләү методикасын расларга (кушымта).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә http://pravo.tatarstan.ru веб-адресы буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында һәм Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлегенең http://ulyan-kaybici.tatarstan.ru веб-адресы буенча рәсми сайтында бастырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитеты җитәкчесе
Ульянково авыл җирлеге
Кайбыч муниципаль районы
Татарстан Республикасы Сундурова Ф.А.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль
районы
Ульянково авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2022 елның 3 мартындагы
3а номерлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлеге территориясендә киселә (юк ителә) торган яшел утыртмаларның һәм компенсация яшелләндерү хакын исәпләү методикасы

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Киселә (юк ителә) торган яшел утыртмаларның һәм компенсация яшелләндерү хакын исәпләү методикасы (алга таба - Методика) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

1.2. Методика яшел үсентеләрне хокукый яктан юк иткәндә компенсация яшелләндерүе өчен, шулай ук Кайбыч муниципаль районының Ульянково авыл җирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне хокуксыз зарарлау яисә юкка чыгару аркасында каралган муниципаль берәмлек бюджетына кертелергә тиешле түләүләрне исәпләп чыгару өчен.

1.3. Методика:

инвестиция проектларының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү бүлекләрен һәм аларның экологик экспертизасын әзерләү барышында, Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләргә кагылышлы хуҗалык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган зыян бәясен бәяләү өчен барлыкка килергә мөмкин булган потенциаль зыянны бәяләү өчен;

табигать факторларын, шулай ук яшелләндерү объектларының экологик әһәмиятен исәпкә алып, яшел утыртмаларны кискән өчен түләү күләмен санаганда;

хокуксыз зарарлану (үсемлекнең үсешен туктату дәрәҗәсенә кадәр түгел) яисә яшел утыртмаларны юкка чыгару нәтиҗәсендә китерелгән зыянны түләгәндә;

Кайбыч муниципаль районы Ульянково авыл җирлеге территориясендә урнашкан яшел утыртмаларның бәясен билгеләүгә бәйле башка очракларда кулланыла.

1.4. Әлеге Методика урман законнарын, шул исәптән урман утыртмаларына яисә урман утыртмаларына кертелмәгән агачларга, куаклыкларга һәм лианаларга карата китерелгән зыянны исәпләү белән бәйле мөнәсәбәтләргә үз йогынтысын таратмый.

II. Киселә (юк ителә) торган яшел утыртмаларны классификацияләү һәм идентификацияләү һәм аларның бәясен билгеләү

2.1. Шәһәр киселә (юк ителә) торган яшел утыртмаларының төп типларының бәясен исәпләү өчен, шәһәр территорияләренең функциональ билгеләнешенә, урнашу урынына, милек рәвешенә һәм ведомство карамагына бәйсез рәвештә, үсемлекләр дөньясының түбәндәге классификациясе кулланыла:

агачлар;

куаклыклар (төркемле һәм ялгыз утырту);

куаклардан тере киртәләр;

үлән капламы (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре);

чәчәклекләр.

2.2. Үсемлекләргә китерелгән зыян күләмен билгеләгәндә ботаника, урман төзелеше, дендрология геоботаника, туфрак-мелиоратив, геологик һәм башка тикшеренүләр, урман һәм үсемлек кадастрлары, үсемлекләр мониторингы, шулай ук үсемлекләр торышы турында кирәкле мәгълүматны үз эченә алган исәпкә алу объектының паспорты файдаланыла.

Үсемлекләр китергән зыянны оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә гражданнар, шәхси эшмәкәрләр, оешмалар башкара.

Яшел үсентеләргә зыян китерү яки юкка чыгару очракларында, өстәмә тикшеренүләр үткәрү, экспертлар җәлеп итү, документларны рәсмиләштерү чыгымнары өчен түләү экологик хокук бозуны башкарган зат акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2.3. Агач-куакчыл, үләнчел үсемлекләр китергән зыян (зарар) күләмен билгеләгәндә түбәндәгеләр исәпкә алына:

агач һәм аерым торучы куаклар өчен экземплярларда яисә куаклар өчен погонлы метрларда юк ителә торган (киселә торган) үсемлекләрнең саны һәм аерым үсемлекләрнең микъдарын билгеләү шактый кыен булганда;

үләнчел үсемлекләр каплаган мәйдан квадрат метрларда;

төргә карау, агачларның токым составы (яфраклы яки ылыслы) һәм куаклыклар, үләнчел үсемлекләр төре;

агач кәүсәсенең 1,3 метр биеклектәге диаметры агачның биеклеген, разрядын, 1 берәмлек агач өчен алына торган агач күләмен һәм агачның 1 куб метрын бәяләү өчен.

Әгәр дә агачның берничә кәүсә һәм икенчел кәүсәсе (кәүсәләре) диаметрында 8 сантиметр булса, һәр кәүсә аерым агач дип санала;

бу үсемлекне утырту һәм карау буенча башкарылган эшләрнең бәясе;

сумнарда 1 метрга кадәр биеклектәге үсенте бәясе;

үсемлекләрнең торышы һәм аның кыйммәте;

үсемлекләрне деградацияләү дәрәҗәсе (санкцияләнмәгән зарарланганда яки яшел утыртмаларны юкка чыгарганда гына кулланыла).

2.4. Яшел утыртмаларны юк иткәндә зыян (зарар) күләме түбәндәге формулалар буенча билгеләнә:

т/б N	Яшел утыртмалар	Зыян (зарар) күләмен исәпләү формуласы*	Шартлы тамгалар
1	Агач	монда	Y - зыян күләме C- агачның 1 нөсхәсен утырту һәм үстерү эшләре бәясе (1 нче таблица) Ц - 1 үсенте бәясе (1 нче таблица) Cv - сатып алына торган агач материалының күләме - агачның 1 нөсхәсе өчен алына торган агач күләме Сд3 - 1 куб. м агач материалының бәясе q - алына торган агачларның нөсхәләре саны k1 - исәпкә ала торган коэффициент Yсемлекләрнең уртача яклау үзлекләре (3 нче таблица) k2 - үсемлекләрнең торышын исәпкә ала торган коэффициент (4 нче таб) kц - үсемлекләрнең кыйммәтен исәпкә ала торган коэффициент (5 нче таб) kд - үсемлекләрне деградацияләү коэффициенты (6 нчы таблица)
2	Куаклар, лианалар		Y - зыян күләме C - 1 нөсхә яисә 1 пог. м кустарник, лиана утырту һәм үстерү эшләре бәясе (2 нче таб) Ц - утырту материалы бәясе (2 нче таблица) q - тартып алына торган куакларның, лианаларның нөсхәләре саны k1 - үсемлекләрнең уртача яклау үзлекләрен исәпкә ала торган коэффициент (3 нче таблица) k2 - үсемлекләрнең торышын исәпкә ала торган коэффициент (4 нче таб) kц - үсемлекләрнең кыйммәтен исәпкә ала торган коэффициент (5 нче таб)

			kд - үсемлекләрне деградацияләү коэффициенты (6 нчы таблица)
3	Газоннар, чәчәклекләр		Y - зыян күләме С- 1 кв. м газны, чәчәклекне утырту һәм үстерү эшләре бәясе (2 нче таблица) Ц - утырту материалы бәясе (2 нче таблица) S - юк ителә торган газон, чәчәклек мәйданы, k1 - үсемлекләрнең уртача яклау үзлекләрен исәпкә ала торган коэффициент (3 нче таблица) k2 - үсемлекләрнең торышын исәпкә ала торган коэффициент (4 нче таб) kц - үсемлекләрнең кыйммәтен исәпкә ала торган коэффициент (5 нче таб) kд - үсемлекләрне деградацияләү коэффициенты (6 нчы таблица)
4	Табигый үлән үсемлекләре		Y - зыян күләме S - табигый үлән үсемлекләренең мәйданы k1 - үсемлекләрнең уртача яклау үзлекләрен исәпкә ала торган коэффициент (3 нче таблица) k2 - үсемлекләрнең торышын исәпкә ала торган коэффициент (4 нче таб) kц - үсемлекләрнең кыйммәтен исәпкә ала торган коэффициент (5 нче таб) kд - үсемлекләрне деградацияләү коэффициенты (6 нчы таблица)

*Яшел утыртмаларны алганда зыян (зарар) күләме, кулланучылар бәяләренең алдагы чорда товарларга (эшләргә, хезмәт күрсәтүләргә) үзгәрүен исәпкә алган дефлятор коэффициентын исәпкә алып, үзгәрергә тиеш.

1 нче таблица

Агач үсемлекләренә китерелгән зыянның күләмен билгеләү өчен күрсәткечләр

Агачның диаметры комльдән 1,3 м биеклектә (d), см	Агачның биеклеге (h), м	Биеклек буенча разряд	1 бер. агачтан алынган агач күләме (V), куб. м	1 куб метр агач бәясе (Сд), сум.	Күчереп утырту һәм карау буенча башкарылган эшләрнең НДС тан башка бәясе (С), сум.	Биеклеге 1 м га (Ц) кадәр булган 1 үсентенең бәясе, сум.
Агачларның яфраклы токымнары						
имән						
8 дән 10 га кадәр	5	III	0,023	1200,0	2690,3	501,5

10нан 12 гә кадәр	7		0,043		
12 дән 14 кә кадәр	9		0,072		
14 тән 16 га кадәр	11		0,112		
16дан 18 гә кадәр	13		0,164		
18 дән 20 гә кадәр	14		0,219		
20 дән 24 кә кадәр	16		0,29		
24 дән 28 гә кадәр	18		0,46		
28 дән 32 гә кадәр	20		0,68		
32 дән 36 га кадәр	21		0,94		
36 дан 40 ка кадәр	22		1,23		
40тан 44 кә кадәр	23		1,56		
44 дән 48 гә кадәр	26		2,10		
48 дән 52 кә кадәр	27		2,53		
52 дән 56 га кадәр	27		3,00		
56 дан 60 ка кадәр	28		3,52		
60тан 64кә кадәр	28		4,08		
64 дән 68гә кадәр	28		4,65		
68 дән 72 гә кадәр	28		5,27		
72 дән 76 га кадәр	28		5,92		
76дан алып 80 гә кадәр	28		6,61		
80нән алып 84 гә кадәр	28		7,35		
84 дән 88 гә кадәр	28		8,13		
88 дән 92 гә кадәр	28		8,92		
92 дән 96 га кадәр	29		9,81		

96 дан 100 гә кадәр	29		10,70			
100дән артык	29		11,63			
Юкә						
8 дән 12 гә кадәр	6	III	0,019	489,6	2690,3	501,5
12 дән 16 га кадәр	9		0,061			
16дан 20 гә кадәр	12		0,13			
20 дән 24 кә кадәр	14		0,23			
24 дән 28 гә кадәр	15		0,35			
28 дән 32 гә кадәр	17		0,52			
32 дән 36 га кадәр	18		0,71			
36 дан 40 ка кадәр	19		0,89			
40тан 44 кә кадәр	19		1,16			
44 дән 48 гә кадәр	20		1,40			
48 дән 52 кә кадәр	21		1,69			
52 дән 56 га кадәр	21		2,00			
56 дан 60 ка кадәр	21		2,34			
60тан 64кә кадәр	22		2,68			
64 дән 68гә кадәр	22		2,98			
68 дән 72 гә кадәр	22		3,042			
72 артык	22		3,85			
Каен						
10нан 12 гә кадәр	10	II	0,053	489,6	2690,3	501,5
12 дән 14 кә кадәр	11		0,080			
14 тән 16 га кадәр	12		0,117			
16дан 18 гә кадәр	14		0,164			

18 дән 20 гә кадәр	15		0,218			
20 дән 24 кә кадәр	16		0,28			
24 дән 28 гә кадәр	18		0,43			
28 дән 32 гә кадәр	18		0,61			
32 дән 36 га кадәр	19		0,83			
36 дан 40 ка кадәр	20		1,09			
40тан 44 кә кадәр	21		1,40			
44 дән 48 гә кадәр	22		1,76			
48 дән 52 кә кадәр	23		2,17			
52 дән артык	24		2,64			
Усак, зирек, өрәңге, корычагач, карама, тополь, тал һәм башкалар						
10нан 12 гә кадәр	11	усак, зирек - II, калганнары - III	0,057	усак - 489,6,калган барысы - 200,6	2690,3	501,5
12 дән 14 кә кадәр	13		0,093			
14 тән 16 га кадәр	14		0,133			
16дан 18 гә кадәр	15		0,185			
18 дән 20 гә кадәр	16		0,254			
20 дән 24 кә кадәр	17		0,33			
24 дән 28 гә кадәр	19		0,50			
28 дән 32 гә кадәр	20		0,71			
32 дән 36 га кадәр	22		0,99			
36 дан 40 ка кадәр	23		1,30			
40тан 44 кә кадәр	23		1,61			
44 дән 48 гә кадәр	24		2,02			
48 дән 52 кә кадәр	25		2,50			

52 дән артык	25		2,91			
Агачларның ылыслы токымнары						
Нарат						
8 дән 10 га кадәр	8	II	0,027	920,4	2690,3	708,0
10нан 12 гә кадәр	10		0,049			
12 дән 14 кә кадәр	11		0,076			
14 тән 16 га кадәр	14		0,118			
16дан 18 гә кадәр	15		0,166			
18 дән 20 гә кадәр	16		0,23			
20 дән 24 кә кадәр	18		0,30			
24 дән 28 гә кадәр	20		0,47			
28 дән 32 гә кадәр	22		0,67			
32 дән 36 га кадәр	23		0,91			
36 дан 40 ка кадәр	24		1,17			
40тан 44 кә кадәр	24		1,47			
44 дән 48 гә кадәр	25		1,81			
48 дән 52 кә кадәр	25		2,17			
52 дән 56 га кадәр	25		2,55			
56 дан 60 ка кадәр	25		2,97			
60тан 64кә кадәр	25	II	3,41	920,4	2690,3	708,0
64 дән 68гә кадәр	25		3,88			
68 дән 72 гә кадәр	26		4,40			
72 дән 76 га кадәр	26		4,93			
76дан алып 80 гә кадәр	26		5,48			
80 артык	26		6,09			

Чыршы						
8 дән 10 га кадәр	5	II	0,027	920,4	2690,3	708,0
10нан 12 гә кадәр	8		0,049			
12 дән 14 кә кадәр	10		0,076			
14 тән 16 га кадәр	12		0,118			
16дан 18 гә кадәр	14		0,166			
18 дән 20 гә кадәр	15		0,23			
20 дән 24 кә кадәр	17		0,30			
24 дән 28 гә кадәр	19		0,47			
28 дән 32 гә кадәр	21		0,67			
32 дән 36 га кадәр	23		0,91			
36 дан 40 ка кадәр	24		1,17			
40тан 44 кә кадәр	25		1,47			
44 дән 48 гә кадәр	26		1,81			
48 дән 52 кә кадәр	27		2,17			
52 дән 56 га кадәр	28		2,55			
56 дан 60 ка кадәр	28		2,97			
60тан 64кә кадәр	28		3,41			
64 дән 68гә кадәр	29		3,88			
68 артык	26		4,40			
Пихта						
8 дән 10 га кадәр	5	II	0,018	920,6	2690,3	800,0
10нан 12 гә кадәр	7		0,036			
12 дән 14 кә кадәр	8		0,070			
14 тән 16 га кадәр	10		0,102			

16дан 18 гә кадәр	12		0,150			
18 дән 20 гә кадәр	13		0,201			
20 дән 24 кә кадәр	15	II	0,27	920,6	2690,3	800,0
24 дән 28 гә кадәр	16		0,65			
28 дән 32 гә кадәр	19		0,91			
32 дән 36 га кадәр	21		1,19			
36 дан 40 ка кадәр	22		1,51			
40тан 44 кә кадәр	24		1,87			
44 дән 48 гә кадәр	26		2,27			
48 дән 52 кә кадәр	27		2,70			
52 дән 56 га кадәр	27		3,11			
56 дан 60 ка кадәр	27		3,75			
60 артык	27		3,90			
Карагай						
10нан 12 гә кадәр	11	II	0,068	920,4	2690,3	800,0
12 дән 14 кә кадәр	13		0,105			
14 тән 16 га кадәр	14		0,150			
16дан 18 гә кадәр	17		0,209			
18 дән 20 гә кадәр	18		0,276			
20 дән 24 кә кадәр	19		0,36			
24 дән 28 гә кадәр	21		0,55			
28 дән 32 гә кадәр	24		0,80			
32 дән 36 га кадәр	26		1,08			
36 дан 40 ка кадәр	27		1,43			

40тан 44 кә кадәр	28		1,81			
44 дән 48 гә кадәр	29		2,23			
48 дән 52 кә кадәр	30		2,68			
52 дән артык	30		3,17			
Эрбет						
10нан 12 гә кадәр	10	II	0,053	920,6	2690,3	800,0
12 дән 14 кә кадәр	11		0,080			
14 тән 16 га кадәр	12		0,117			
16дан 18 гә кадәр	14		0,164			
18 дән 20 гә кадәр	15		0,218			
20 дән 24 кә кадәр	16		0,28			
24 дән 28 гә кадәр	18	II	0,43	920,6	2690,3	800,0
28 дән 32 гә кадәр	18		0,61			
32 дән 36 га кадәр	19		0,83			
36 дан 40 ка кадәр	20		1,09			
40тан 44 кә кадәр	21		1,40			
44 дән 48 гә кадәр	22		1,76			
48 дән 52 кә кадәр	23		2,17			
52 дән артык	24		2,64			

2 нче таблица

Куаклы һәм үләнчел үсемлекләр китергән зыянның күләмен билгеләү өчен күрсәткечләр

т/б N	Яшел утыртмалар	Үлчәү берәмлеге	НДСтан башка утырту һәм карау буенча башкарылган эшләр бәясе (С)	Утырту материалы бәясе (Ц)

Куаклыкларның яфраклы токымнары				
1	Тере койма	1 пог өчен сум	469,43	500,0
2	Ялгыз нөсхәләр	1 данәгә сум	313,1	150,0
Куаклыкларның ылыслы токымнары				
1	Ялгыз нөсхәләр	1 данәгә сум	461,6	600,0
Лианалар				
1	Ялгыз нөсхәләр	1 данәгә сум	313,1	150,0
Газоннар				
1	Болынлы үләннәр белән тулган табигый үләнчел үсемлекләр	1 кв. метрга сум		
2	Кыр үләннәре белән табигый булган үсемлекләр	1 кв. метрга сум		
3	Газоннар (газон үләннәре орлыкларын чәчү белән)	1 кв. метрга сум	74,43	85,0
4	Рулонлы газон	1 кв. метрга сум	200,0	100,0
Чәчәклекләр				
1	Чәчәклекләр	1 кв. метрга сум	650,0	Чәчәкле-декоратив үсемлекләр сортларына карап

3 нче таблица

Үсемлекләрнең уртача яклау үзлекләрен исәпкә ала торган коэффициентның әһәмияте (k1)

Атамасы	k1 нең әһәмияте
Гомуми файдаланудагы утыртмалар	2
Чикләнгән файдалану җирләре	1,5
Махсус файдаланудагы утыртмалар	1

4 нче таблица

Үсемлекләр торышын исәпкә ала торган коэффициентның әһәмияте (k2)

Хәле	Хәле үсемлекнең коелуы торышына карап билгеләнә.	k2 нең әһәмияте
Яхшы (сәламәт утыртмалар) I	Яфракларның 100%	2
Урта көчсезләнгән II	Яфракларның 90-70%	1,5
Көчле көчсезләнгән III	Яфракларның 60-40%	1

Зыян салынган (корый торган) IV Һәлак булучы V Һәлак булган VI	Яфракларның 30-20% Яфракларның 20-10% Яфраклар юк	0,5 0,1 0

5 нче таблица

Үсемлекләрнең кыйммәтен исәпкә алган коэффициентның әһәмияте (kц)

Кыйммәтләр төркеме	Агач һәм куак төрләре	kц әһәмияте
1 нче төркем (аеруча кыйммәтле)	- ылыслы, мәңге яшел агачларның барлык төрләре, шул исәптән: эрбет, нарат, чыршы, ак чыршы, карагай; - яфраклы агачларның кайбер төрләре, шул исәптән: имән, корычагач, зирек, карама, элмә	1,5
2 нче төркем (кыйммәтле)	- ылыслы куакларның барлык төрләре; - яфраклы агачларның кайбер төрләре, шул исәптән: юкә, каен, өрәңге	1,2
3 нче төркем (аз кыйммәтле)	- агачларның башка төрләре һәм яфраклы куаклар	1

6 нчы таблица

Үсемлекләр деградациясе коэффициентының әһәмияте (kд)

Үсемлекнең торышы	деградация дәрәҗәсе	kд ның әһәмияте
Һәлак булган (тулысынча деградация, юк ителгән) Һәлак булучы (шактый деградация, исән кала алмый) Зарарланган (көчле деградация) Хәлсез (уртача деградация) Урта хәлсезләнгән (начар деградация) Сәламәт (деградация кечкенә)	100% 99%-90% 89%-60% 59%-30% 29%-10% 9%-1%	3 2,5 2 0,9 0,5 0,1

III. Юк ителүче (киселә торган) яшел үсентеләр өчен акчалар кертү һәм тоту тәртибе

3.1. Юк ителә торган (киселә торган) яшел үсентеләр өчен акчалар түбәндәгеләр исәбеннән ясала:

юк ителә торган (киселә торган) яшел утыртмалар өчен түләүләр;

яшел утыртмаларны законсыз юк итү(кисү) аркасында китерелгән зыянны каплау (компенсацияләү);

административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына торган яшел утыртмаларга зыян китергән өчен штрафлар;

яшел утыртмаларны яклау һәм үстерү максатларына гражданнарның һәм юридик затларның, шул исәптән чит илләрнең, ирекле кертемнәрен;

башка чыганаклардан керемнәр.

3.2. Яшел утыртмаларга зыянны каплаудан акчалар законсыз зарарланганда яисә юкка чыгарылганда, штрафлар билгеләнгән тәртиптә яисә суд карары буенча рәсмиләштерелгән административ хокук бозулар турындагы беркетмәләр нигезендә кертелә.

Күрсәтелгән түләүләрнең күләме юкка чыгарылган үсемлек өчен Методика тарафыннан 5 мәртәбә һәм һәр зарарланган үсемлек өчен 1/2 мәртәбә билгеләнә.

3.3. Яшел үсентеләрне юк иткән һәм законсыз юкка чыгарган (зарарлаган) өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан күчерелә торган акчалар Ульянково авыл җирлеге муниципаль берәмлекге җирле бюджетына керә һәм Төзекләндерү маддәсе буенча тотыла.

Юк ителә торган яшел үсентеләр өчен алынган акчалар юкка чыгарылган яки зарарланган урынына яшел утыртмаларны торгызуга тотыла, шул исәптән түбәндәге эшләрне финанслауга:

-агач үсентеләрен һәм куакларны казып алуны да кертеп, утырту материалын сатып алу (әзерләү) һәм илтеп җиткерү, автотранспортка төяү һәм бушату, агач комнарын бушату, үсентеләрне һәм орлыкларны яшелләндерү өчен сатып алу өчен түләү;

- җирне, планлаштыруны, сөрүне, дисклаштыруны, туфракны фреза белән йомшартуны, тырмалауны, җирне тигезләүне дә кертеп, газон урнаштыру һәм агач һәм куаклар утырту өчен әзерләү;

- агач һәм куаклар утырту өчен чокырлар һәм канаулар (траншеялар);

- агачлар, куаклар утыртканда һәм газоннар ясаганда грунтны 25%, 50% яки 100% ка алыштыру;

- биоматлар, агач рәшәткәләр, дерн бәясен дә кертеп, откосларны ныгыту;

- утырту урыннарын әзерләгәндә һәм газоннар ясаганда туфракка органик һәм минераль ашламалар кертү;

- агач һәм куакларны әзер чокырларга һәм траншеяләргә утырту;

- үлән орлыкларын чәчү, шул исәптән гидрочәчүне, дерн салуны да кертеп;

- вертикаль яшелләндерү эшләре;

- газон үләннәре орлыкларын өстәп чәчү;

- гомуми файдаланудагы яшелләндерүнең гамәлдәге объектларын реконструкцияләү;

- яшел утыртмалар утырту һәм утырту өчен махсус техника сатып алу;

- чүп-чарны төяү һәм чыгару;

-төзелеш бәясенең 70%тан артыграк булмаган күләмдә компенсация яшелләндерүе өчен территорияне әзерләү эшләре (корыган агачларны егу, агач төпләрен төпләү, территорияне планлаштыру, су сибү сuүткәргечен урнаштыру, юл-сукмак челтәре булдыру, яктырту, кече архитектура формаларын урнаштыру һ.б.).

- чәчәклекләр булдыру;

- паркларны һәм скверларны төзекләндерү.

Компенсацион яшелләндерү акчаларын башка максатларда файдалану тыела.